

Roll No. _____

[Total No. of Pages : 2

PGIS-124-A-22

M.A. I Semester Degree Examination

MARATHI

Marathi Sahityacha Itihas :- Mahanubhav te Bakhar Vangmaya

Paper : H.C. 1.1

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to candidate:- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टिपा लिहा (कोणत्याही चारांवर) (20)

- 'दृष्टांतपाठ'
- 'ज्ञानेश्वरी'
- 'पोवाडा'
- 'आज्ञापत्र'
- 'संत एकनाथ'
- 'भारूड'

विभाग - II

2. a) महानुभाव संप्रदायातील साती ग्रंथाचा परिचय करून द्या. (12)

(किंवा)

- “संत तुकारामांच्या अभंगातून समकालीन समाजातील विविध अंधश्रद्धा व रूढीपरंपरांचे दर्शन घडते” या विधानाची चर्चा करा.

3. a) ज्ञानेश्वरांच्या 'भावार्थदीपिका' या काव्यग्रंथाचे वैशिष्ट्ये नोंदवा. (12)

(किंवा)

- संत जनाबाई यांच्या काव्यांचा परिचय करून द्या.

PGIS-124-A-22/2022

(1)

[Contd....

4. a) चरित्रग्रंथ म्हणून 'श्रीगोविंदप्रभुचरित्रांचे' मूल्यमापन करा. (12)
(किंवा)
b) नलदमयंती स्वयंवराचे वाङ्मयीन विशेष लिहा.
5. a) पंडिती कविनी केलेल्या वाङ्मयीन कार्याचा आढावा घ्या. (12)
(किंवा)
b) मोरोपंतांच्या काव्यांचे गुणविशेष नमूद करा.
6. a) मराठीतील आध्यात्मिक लावणी वाङ्मयाचे स्वरूप विशद करा. (12)
(किंवा)
b) संत एकनाथांच्या काव्याचे वैशिष्ट्ये थोडक्यात सांगा.
-

PGIS-125-A-22

M.A. I Semester Degree Examination

MARATHI

Sahitya krutincha abhyas madhyayugin

Paper: H.C. 1.2

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to candidate:- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टिपा लिहा (कोणतेही चार) (20)
- ज्ञानेश्वरीतील सत्व-रज-तम
 - गोविंद प्रभुचरित्राची भाषा
 - वारकरी
 - ज्ञानेश्वरीच्या बाराव्या अध्ययातील अर्जुन
 - भाऊसाहेबांच्या बखरींचे शेवट
 - 'शिशुपालवध' जन्मकथन

विभाग - II

2. a) गोविंदप्रभुचरित्रांच्या आधारे यादवकालीन सामाजिक परिस्थितीचे चित्रण करा. (12)
- (किंवा)
- b) 'स्त्री-पुरुष तुलना च्या आधारे ताराबाई शिंदे यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा परिचय करून द्या.
3. a) ज्ञानेश्वरीच्या बाराव्या अध्ययाच्या आधारे ज्ञानी भक्तांची लक्षणे सांगा. (12)
- (किंवा)
- b) एक ऐतिहासिक दस्तावेज म्हणून भाऊसाहेबांच्या बखरींचे मूल्यमापण करा.

4. a) 'श्री चक्रधरस्वामी हे महानुभावपंथाचे केवळ प्रवृत्तक नव्हते तर ते वाङ्मय परंपरेचे विषयही बनले होते' चर्चा करा. (12)

(किंवा)

- b) ज्ञानेश्वरी बाराव्या अध्यायाचे वेगळेपण स्पष्ट करा.

5. a) 'स्त्री-पुरुष तुलना' यातून 'स्त्री' विषयक प्रश्न लेखिकेने कसे मांडले आहेत, ते विशद करा. (12)

(किंवा)

- b) मध्ययुगीन काळात साहित्याचा विकास कसा झाला ते सांगा.

6. a) 'ज्ञानेश्वरी' हा भाष्यग्रंथ कसा आहे, ते सोदाहरण स्पष्ट करा. (12)

(किंवा)

- b) ज्ञानेश्वरीच्या बाराव्या अध्यायाला 'कलशाध्याय' का म्हणतात, ते स्पष्ट करा.

PGIS-127-A-22

M.A. I Semester Degree Examination

MARATHI

Loksahitya

Paper: S.C. 1.2

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to candidate:-

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टिपा लिहा (कोणतेही चार)

(20)

- a) पांगुळ
- b) पोतराज
- c) फेरावरची गाणी
- d) जोगवा
- e) गोंधळी
- f) बोहाडा

विभाग - II

2. a) 'लोकसाहित्यातून लोकमानसाचा आविष्कार होतो' या विधानाची सार्थकता पटवा.

(12)

(किंवा)

b) 'लोकसाहित्य' लोकांचे असते साधार स्पष्ट करा.

3. a) 'लोकगीता' ची व्याख्या देऊन त्यांची प्रमुख वैशिष्ट्ये नमूद करा.

(12)

(किंवा)

b) लोकविधीचा थोडक्यात आढावा घ्या.

4. a) लोकसाहित्याच्या विविध अभ्यासपद्धती विशद करा. (12)
(किंवा)
b) रचनानुसारी अभ्यासपद्धतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
5. a) स्त्रियांच्या लोकगीतांचे विविध प्रकार उदाहरणासह सांगा. (12)
(किंवा)
b) उपासकांच्या लोकगीतांचा थोडक्यात आढावा घ्या.
6. a) दंतकथा म्हणजे काय ते सांगून उत्पतिकथा, राक्षरकथा, पुराणकथा, स्पष्टीकरण कथा यांचा परामर्श घ्या. (12)
(किंवा)
b) मौखिक कथांचे स्वरूप विशद करून विविध प्रकारच्या लोककथांचा सोदाहरण आढावा घ्या.

PGIS-128-A-22

M.A. I Semester Degree Examination

MARATHI

Druk-shravya madhyamacha abhyas

Paper: S.C. 1.3

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to candidate:- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग- I

1. टिपा लिहा (कोणतेही चार) (20)
- दुरदर्शनसाठी निवेदन कौशल्य
 - वृत्तपत्रासाठी क्रिकेट या विदेशी खेळाचे लेखन
 - नभोवाणीवरील मुलाखत
 - बातमीपत्र
 - संप्रेषण माध्यमांचा विचार
 - आकाशवाणीवरील चर्चा

विभाग- II

2. a) दृक्-श्राव्य माध्यम म्हणुन दुरदर्शनचे महत्व विशद करा (12)
- (किंवा)
- b) नभोनाट्य व श्रुतिका यातील फरक सांगा.
3. a) चित्रपट या कलेच्या आस्वादाचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (12)
- (किंवा)
- b) 'दुरचित्रवाणी' हे एक आधुनिक प्रभावी संवाद माध्यम आहे'. या विधानाची चर्चा करा.

4. a) युवकांच्या जडणघडणीत योगदान देणाऱ्या एखाद्या व्यक्तीचा परिचय करून द्या. (12)
(किंवा)

b) आकाशवाणीवरील समाचार विभागासाठी असलेले मार्गदर्शकतत्वे विशद करा.

5. a) दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येवर प्रकाश टाकणारी वृत्तकथा (फीचर) लिहा. (12)
(किंवा)

b) साहित्याची भाषा व दृक-श्राव्यमाध्यमांची भाषा यातील साम्यभेद स्पष्ट करा.

6. a) पटकथा लेखनाची वैशिष्ट्ये सांगा. (12)
(किंवा)

b) दूरदर्शनावरील जाहिरात लेखनाचे तंत्र स्पष्ट करा.

Roll No. _____

[Total No. of Pages : 2

PGIS-126-A-22
M.A. I Semester Degree Examination
MARATHI
Adhunik Bhashavidhyan - 01
Paper : H.C. - 1.3(A)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions to candidate:- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टिपा लिहा (कोणतेही चार) (20)
- a) वाक्यविचार
 - b) भाषेचे माध्यम
 - c) उच्चार व लेखन यातील अंतर
 - d) बोलींच्या अभ्यासाचे महत्त्व
 - e) वैद्य-गुणे वाद
 - f) मध्यकालीन मराठीचे विशेष

विभाग - II

2. a) ऐतिहासिक भाषाविज्ञान म्हणजे काय? ते सांगून ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे स्पष्ट करा. (12)
- (किंवा)
- b) वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे साधार लिहा.
3. a) 'कालिक भेद' ही संकल्पना स्पष्ट करून मध्यकालाचे भाषिक विशेष सविस्तर लिहा. (12)
- (किंवा)
- b) स्वनपरिवर्तनाची संकल्पना स्पष्ट करून त्यांच्या विविध प्रकारांचा सविस्तर आढावा घ्या.